

Bilaga 7.4

Investeringsplan Region Västerbotten 2024–2027 - Planeringsförutsättningar

Innehåll

Sammanfattning	2
Investeringar 2024–2027	3
Bakgrund	3
Investeringsplan 2024–2027	4
Finansiering	5
Avskrivningskostnader	5
Investeringar Fastighet 2024–2027	6
Investeringar MT 2024–2027	11
Investeringar IT 2024–2027	14
Investeringar Verksamhetservice 2024–2027	15
Investeringar Hjälpmedel 2024–2027	16
Investeringar Regional utveckling 2024–2027	16
Bilaga: Investeringsplan per investeringsområde	1
Investeringsplan Fastighet 2024–2027, Mkr	1
Investeringsplan MT 2024–2027, Mkr	3
Investeringsplan IT 2024–2027, Mkr	4

Sammanfattning

Totalt för planperioden 2024 – 2027 planeras investeringsutgifterna uppgå till 3 958 miljoner kronor. Investeringar i regionens fastigheter utgör det största investeringsområdet med 2 925 miljoner kronor.

Jämfört med föregående års investeringsplan för åren 2023–2026 är det en utökning av investeringsutgifterna år 2024–2026 med 93 miljoner kronor där utökningarna framför allt har skett för att möta behov inom investeringsområde IT. För år 2027, som tillkommer i årets investeringsplan, uppgår investeringsutgifterna till totalt 1008 miljoner kronor.

Investeringsbehoven är fortsatt stora och för att rymma investeringsplanen inom de ekonomiska ramarna har prioriteringar gjorts. Detta medför att behov skjuts till kommande planperioder, där investeringsbehoven är fortsatt höga.

Prognos av regionens kassaflöde visar att investeringsplanen kan finansieras utan extern upplåning med ett verksamhetsresultat i nivå med budget.

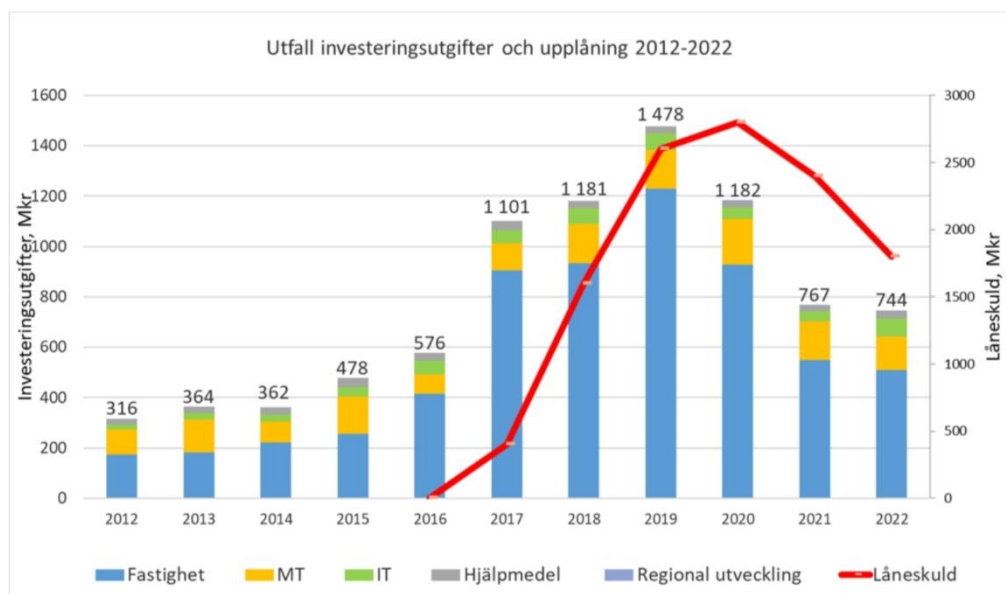
De planerade investeringsnivåerna innebär att avskrivningskostnaden prognosticeras öka med 120 miljoner kronor och vid slutet av planperioden uppgå till 630 miljoner kronor.

Investeringar 2024–2027

Bakgrund

De senaste årens högre investeringsutgifter beror delvis på en ökad digitalisering och medicinteknisk utveckling men framför allt är det behovet av upprustning och nybyggnation av fastigheter som driver investeringsutgifterna. Merparten av regionens lokaler byggdes på 50, 60 och 70-talet och är i stort behov av renovering men även anpassning för att möta kraven från framtidens hälso- och sjukvård. Fastighetsbeståndet har nått en ålder där planerat underhåll inte längre räcker för att möta kraven på effektivare och mer ändamålsenliga lokaler. Investeringar i lokaler och utrustning för en förbättrad arbetsmiljö, patientmiljö och energiåtgång är nödvändigt för att regionen i framtiden ska kunna bedriva en effektiv verksamhet. Ett stort investeringsbehov är en utmaning som Region Västerbotten delar med många andra kommuner och regioner.

Ökade investeringsutgifter i kombination med ekonomiska underskott i verksamheten resulterade i att Region Västerbotten under perioden 2017–2019 hade en låg egenfinansiering av investeringar och en låneskuld som steg snabbt. Upptagna lån för finansiering av investeringar gick från 0 miljoner kronor vid ingången av år 2017 till som mest 2 800 miljoner kronor i början av år 2020. De senaste tre åren 2020–2022 har dock verksamhetens resultat stärkts samtidigt som investeringsutgifterna minskat något. Detta har tillsammans stärkt regionens kassaflöde och skapat förutsättningar för att amortera på låneskulden. Låneskulden uppgick till 1 800 miljoner kronor vid ingången av 2023, vilket innebär att låneskulden minskat med 1 000 miljoner kronor sedan toppnoteringen under år 2020.

Diagrammet visar utfall investeringsutgifter (staplar) och upplåning till investeringar (linje) 2012–2022.

Investeringsplan 2024–2027

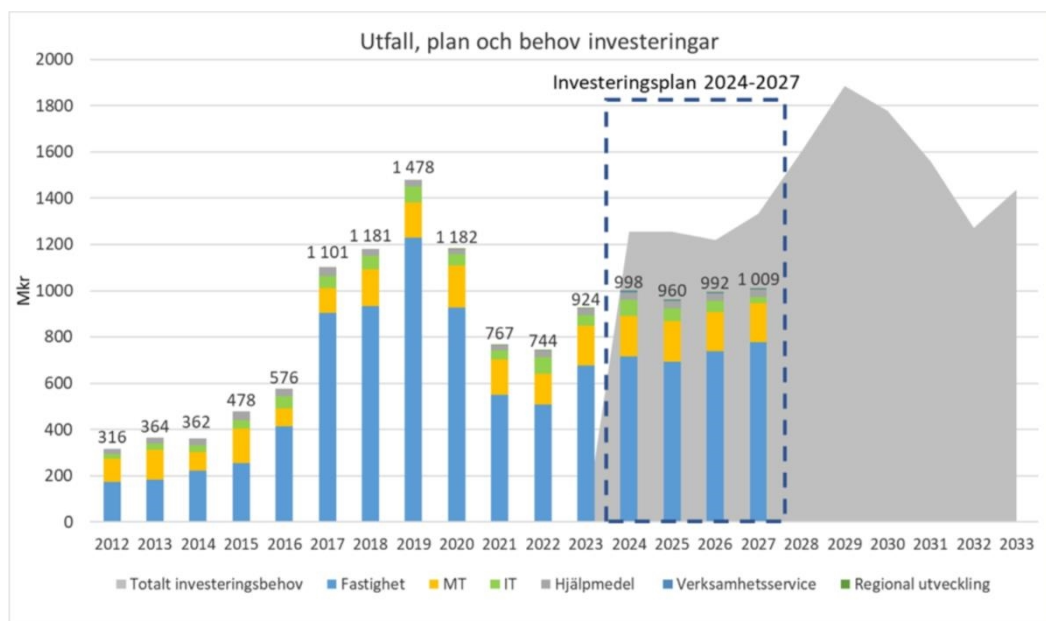
Investeringsplanen för år 2024–2027 grundar sig på prognosen för beslutade och planerade investeringar per mars 2023. Jämfört med föregående års investeringsplan för åren 2023–2026 är det en utökning av investeringsutgifterna år 2024–2026 med 93 miljoner kronor där utökningarna framför allt har skett för att möta behov inom

investeringsområde IT. Föreslagen utökning av IT-investeringar uppgår till 81 miljoner kronor, dock bedöms detta till största del finansieras med EU-bidrag. Resterande utökning härleds till Hjälpmedel, där en mindre uppräknig föreslagits från tidigare investeringsnivåer. För år 2027 som tillkommer i årets investeringsplan uppgår investeringsutgifterna till totalt 1 009 miljoner kronor. Totalt för planperioden uppgår regionens investeringsutgifter till 3 958 miljoner kronor.

Investeringsplan	2024	2025	2026	2027	Totalt
Fastighet	716	693	739	777	2 925
MT	175	175	170	170	690
IT	70	56	46	25	197
Hjälpmedel	32	33	34	34	133
Verksamhetsservice	4	2	2	1	9
Regional utveckling	1	1	1	1	4
Totalt	998	960	992	1 009	3 958

Tabellen visar planerade investeringsutgifter per investeringsområde för åren 2024–2027.

Region Västerbottens investeringsbehov är stora och prioriteringar har varit nödvändiga för att rymma investeringsplanen inom de ekonomiska ramarna. Under planperioden 2024–2027 uppgår behovet av investeringar som prioriterats utanför perioden till ca 1 102 miljoner kronor. Den långsiktiga investeringsplaneringen visar även på stora behov efter år 2027. Totalt investeringsbehov för åren 2028–2033 beräknas uppgå till 9 528 miljoner kronor.

Diagrammet visar utfall investeringar 2012–2022, samt investeringsplan 2023–2027 uppdelat per investeringsområde (staplar). Fältet visar det totala investeringsbehovet 2024–2033.

Finansiering

Region Västerbotten har ett långsiktigt mål att investeringsutgifter över tid ska anpassas till det finansiella utrymmet och finansieras utan extern upplåning. Nyupplåning tillåts för att hantera likviditetsbehov på kort sikt, exempelvis vid tillfälligt höga investeringsnivåer.

Finansiering av investeringsplan 2024–2027

Regionens behov av nyupplåning till investeringar är direkt beroende av storleken på investeringsutgifterna och det kassaflöde som den löpande verksamheten genererar. En förutsättning för att klara finansieringen av investeringsbehovet på sikt, utan att öka låneskulden, är positiva resultat i verksamheten.

Prognosen av Region Västerbottens kassaflöde visar att det kommande år krävs ett verksamhetsresultat på omkring 4 procent av skatter och generella statsbidrag (400–500 miljoner kronor) för att finansiera investeringsplanen med egna medel. För år 2024 kan investeringsutgifterna finansieras trots det enligt nuvarande plan lägre resultatet. Detta förklaras av tillfälligt höga kostnader för värdesäkring av pensioner som inte påverkar likviditeten.

Avskrivningskostnader

Avskrivning är ett begrepp inom redovisningen som innebär att anskaffningsutgiften för en tillgång kostnadsförs över det antal år som motsvarar den ekonomiska livslängden. Detta görs för att kostnaden för en investering ska belasta resultatet under hela tillgångens livslängd och inte enbart det år inköpet genomförs.

De senaste årens ökade investeringsnivåer leder till att även avskrivningskostnaderna ökar. År 2018 uppgick regionens avskrivningskostnad till 322 miljoner kronor och i slutet av planperioden prognosticeras avskrivningskostnaden uppgå till omkring 630 miljoner kronor. Detta innebär i praktiken att avskrivningskostnaden kommer att utgöra en större del av regionens totala budget och att en omfördelning av budgetutrymme måste ske från övrig verksamhet.

Diagrammet visar utfall för avskrivningskostnader inklusive investeringsbidrag, år 2018–2022 och prognos år 2023–2027.

Investeringar Fastighet 2024–2027

Investeringsplan Fastighet	2024	2025	2026	2027	Totalt
Totala investeringar, mkr	716	693	739	777	2 925
Varav strategiska investeringar	447	547	550	568	2 113
Varav reinvesteringar/säkerhet	269	146	189	209	812

Investeringsbehoven i regionens fastigheter är stora och prioriteringar har varit nödvändiga för att ta fram en ekonomiskt hållbar plan för kommande års investeringar. Prioriteringen av fastighetsinvesteringar har utgått från tre perspektiv, byggnadsrelaterad ohälsa, byggnadsteknisk status och verksamhetskritiska investeringar.

Fastslogna mål i fastighetsutvecklingsplanen anger att den långsiktiga utvecklingen av fastigheter ska motsvara verksamhetens behov av lokaler med goda samband. Byggnaderna ska utvecklas med avseende på energi- och yteffektivitet och de tekniska systemen ska vara driftsäkra och kostnadseffektiva.

Utvecklingen i hälso- och sjukvården mot en god och nära vård innebär att gällande fastighetsutvecklingsplan behöver revideras. Det är av största vikt att målbilder för vårdutvecklingen klargörs för att regionen strategiskt och taktiskt ska kunna planera kommande års fastighetsinvesteringar.

Under planperioden kommer flera viktiga investeringar genomföras som bidrar till ökad värdeeffektivitet, energieffektivitet och förbättrad arbetsmiljö. I Skellefteå fortsätter utvecklingen kring lasarettet. Inledningsvis består arbetet till stor del av förberedelse för att möjliggöra uppstart av de renoveringar och nybyggnationer som planeras under planperioden och åren därefter. På NUS planeras ett antal större projekt att genomföras, däribland fortsatta projekt i Byggnad 10 och uppförande av Nya lab-huset, med tillhörande anpassningar i 6-blocket. I Lycksele påbörjas renovering av byggnad 101 och 109.

I planeringen av fastighetsinvesteringar i Region Västerbotten genomförs en bedömning om och hur medel till konst ska avsättas i varje enskilt projekt. Bedömningen utgår från det enskilda projektets innehåll och behov, framför allt i strategiska investeringar som nybyggnationer och större ombyggnationer. För att skapa bra förutsättningar för planering och samarbete med Region Västerbottens konstverksamhet är det viktigt att planering av konst- och miljöinvesteringar görs i ett tidigt skede i investeringsprojektet.

Totala investeringar i byggnader uppgår under perioden till 2 925 miljoner kronor, av dessa är 2 765 miljoner kronor ännu inte beslutade projekt.

Väsentliga förändringar i plan

I jämförelse med tidigare plan har 2 större projekt tidigarelagts. Vidare har Nya lab-huset & Skellefteå ny vårdbyggnad (huskropp A), minskat med 15% vardera.

Skellefteå Ny vårdbyggnad

Utifrån realisering av Regionens styrande principer gällande samnyttjande och nyttjandegrad, motiveras en minskning av totalprognosen i jämförelse med tidigare förslag. I och med detta föreslås en minskning av prognosen med 15%, motsvarande 105 mkr.

NUS Nytt Lab-hus med tillhörande anpassningar i befintliga byggnader

Projektet har i jämförelse med tidigare plan tidigare lagts. Under prioriteringsarbetet har bedömningen gjorts att totalprognosen minskas med 15%, utifrån styrande principer gällande samnyttjande och nyttjandegrad.

NUS Byggnad 3A Hand & Plastik

Projektet har i jämförelse med tidigare plan tidigare lagts för genomförande under 2024–2025. Operationsavdelningen för verksamheten är inte renoverad sedan den byggdes 1967 och verksamheten är idag utspridd på fyra ställen, vilket påverkar effektiviteten negativt. Extern lokal hyrs idag, till en kostnad på drygt 2 miljoner kronor per år. Sjukvårdsregionens ökade behov bedöms till +15-20 procent, bättre lokaler är en förutsättning för ökning inom Nationell högspecialiserad vård. I nuläget påtalas även risk för nedstängning av operationslokaler, vilket skulle generera i undanträngningseffekter på andra opererande enheter. Utbildningsuppdraget kan inte fullföljas, vilket innebär en negativ faktor vid bedömning av Nus som universitetssjukhus. Upprättat Business Case påvisar ekonomiska vinsthemtagningar, både avseende ekonomi och tillgänglighet för patientvård.

I jämförelse med tidigare plan har fastighet minskat med ca 8 mkr, under perioden 2024–2026. Detta i samband med införande av nya investeringsområdet Verksamhetsservice, som redogör en plan på motsvarande belopp.

Umeå, NUS

Projektet avseende Byggnad 10 CDE /byggnad 4, byggnad 10F, byggnad 3A Hand & Plastik samt Nytt lab-hus är de största projekten på NUS under planperioden.

För att säkerställa att de tekniska systemen fortsatt ska vara driftsäkra, kommer reinvesteringar och säkerhetsrelaterade investeringar att uppgå till cirka 300 miljoner kronor under planperioden. Här återfinns bland annat reinvesteringar i norra delen av sjukhusområdet som planeras genomföras i samband med uppförande av Nya lab-huset.

Under perioden 2024–2027 planeras byggnadsinvesteringar i Umeå sammantaget uppgå till cirka 1 269 miljoner kronor.

Skellefteå

Förberedande arbeten för om- och nybyggnation enligt utvecklingsplanen kommer att fortsätta under planperioden. En av byggnaderna som innehåller slutenvård kommer att färdigställas och planeringen av den tekniktunga byggnaden kommer att genomföras. Vidare dialoger kommer att tydliggöra tidplaner för genomförande gällande renovering och nybyggnationer i investeringsplaner framöver.

För att säkerställa att de tekniska systemen fortsatt ska vara driftsäkra, kommer reinvesteringarna och säkerhetsrelaterade investeringar att uppgå till cirka 123 miljoner kronor under planperioden. Däribland återfinns takrenovering för byggnaderna 105/106 och 119 samt en ny reservkraftsanläggning.

Under perioden 2024–2027 planeras byggnadsinvesteringar i Skellefteå sammantaget uppgå till cirka 1 105 miljoner kronor.

Lycksele

Förberedande arbeten för utveckling av Lycksele lasarett enligt fastighetsutvecklingsplanen kommer att fortsätta under planperioden. Efter att länken är färdig och utflytt av röntgen genomförts påbörjas nästa stora byggprojekt i

Lycksele; Byggnad 101 och Byggnad 109. Där planeras renovering av våningar inklusive ventilationsvåning.

För att säkerställa att de tekniska systemen fortsatt ska vara driftsäkra kommer reinvesteringarna och säkerhetsrelaterade investeringar att uppgå till cirka 135 miljoner kronor under planperioden. Vilket också är den sammantagna investeringsvolymen under planperioden.

Externa lokaler – Hälsocentraler, Folk tandvård & Folkhögskolor

Arbetet under 2024–2027 kommer bestå i att fastställa en långsiktig utvecklingsplan där målbilden en god och nära vård kommer att vara central. Denna kommer att verka som underlag inför kommande planperioder.

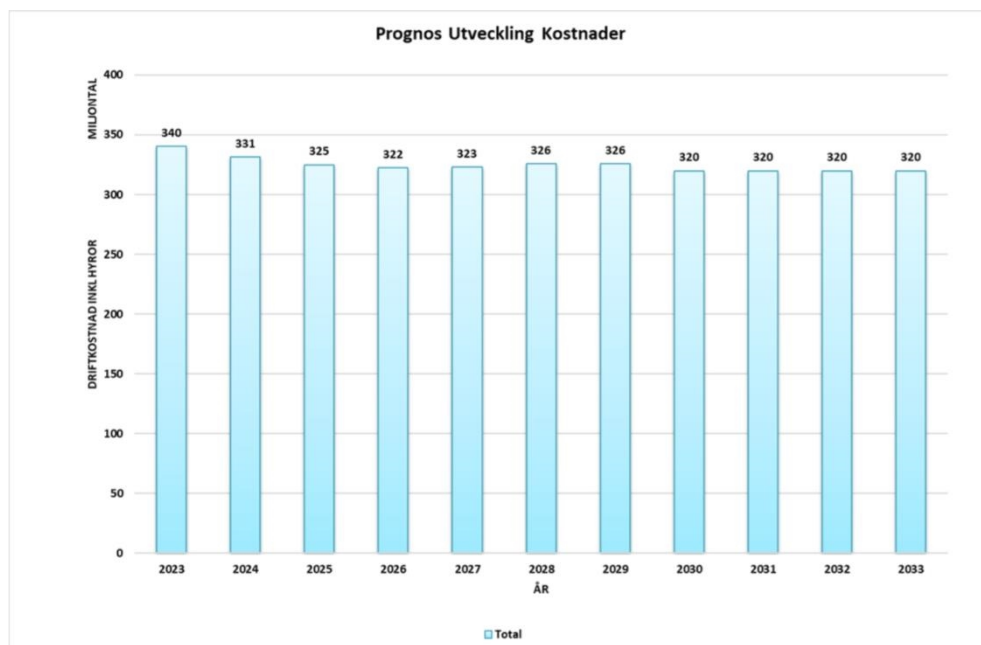
Största investeringen inom området planeras för Vindelns Folkhögskola, där stora behov föreligger. Genomförandet av dessa åtgärder planeras pågå löpande under hela planperioden. I början av planperioden genomförs även åtgärder för Hörnefors HC/TV, Ersboda HC och Tärnaby skidhem.

Under perioden 2024–2027 planeras byggnadsinvesteringar sammantaget uppgå till cirka 77 miljoner kronor. Varav cirka 75 miljoner kronor utav dessa avser reinvesteringar.

Länet

Övriga investeringar uppgår till cirka 339 miljoner kronor vilket även innefattar ospecificerade reinvesteringar och ospecificerade strategiska investeringar.

Investeringsplanens påverkan på driftkostnader

Diagrammet visar prognos av totala driftkostnaden, exklusive avskrivningskostnader, för regionens fastigheter över tid.

Totala driftkostnaderna för regionens fastigheter kommer för år 2023 att öka, för att sedan minska över tid. Under planperioden bedöms driftkostnaderna minska med cirka

5 procent. Prognosen bygger på att den fastlagda fastighetutvecklingsplanen genomförs, att paviljonger och andra externa förhyrningar avslutas, att byggnader kan säljas eller rivs i takt med att nya byggnader och reinvesteringar blir färdigställda. Fram till 2033 bedöms driftskostnaderna minska med cirka 6 procent, jämfört med tidigare prognos på 8 procents minskning. Detta beror till stor del på osäkerheten kring utvecklingen av 6-blocket.

Risk- och konsekvensanalys

Nedan följer en beskrivning av osäkerheter i föreslagen plan där omvärldsfaktorer och behov utanför plan kommer att påverka investeringsutrymme och prioriteringar framöver.

Projekt utanför plan kan påverka drift och investeringsutrymme under planperioden

Prioriteringsarbetet för att ta fram en hållbar plan för kommande års investeringar innebär att investeringsbehov inte ryms inom planen för år 2024–2027.

I väntan på fördjupad utredning har Nytt högteknologiskt hus på NUS samt totalrenovering för Thoraxintensiven (Thiva) lagts utanför plan, i behov. Inriktning från vården och fastighet är dock att dessa åtgärder kommer att behöva prioriteras in i planen framöver. Då målplaceringen för Thiva är i ny högteknologisk byggnad, bedöms det inte vara motiverat att totalrenovera befintlig lokal. Men påtalade brister i nuvarande lokal, innebär en risk att verksamheten måste evakueras innan målplacering i Högteknologiskt hus är färdigställt.

Vid prioriteringsarbetet har även reinvesteringståtgärder för Ersboda HC lagts till behov med motivering att det i dagsläget inte är akut. Detta innebär en risk för ökade driftkostnader innan dessa åtgärder är genomförda.

Omvärldsfaktorer

Påverkan från omvärlden kan få stor konsekvens gällande tidplan och ekonomi. Under år 2022 har leveransproblem av material påverkat byggprojekten och denna problematik kan även komma att påverka planerade projekt 2024–2027. En ytterligare osäkerhet i planen härleds till prisutvecklingen. Den prognostiserade prisutvecklingen som ligger med i plan kan bli både högre och lägre än förväntat. Båda scenarion får konsekvenser på investeringsplaneringen. Vidare kan ökade krav på robusthet utifrån nationella krav, komma att påverka investeringsutrymmet och prioriteringarna under planperioden.

Prioriterade fokusområden inför kommande planperioder

Två fokusområden kan belysas utifrån att dessa kan antas få stor påverkan på kommande planperiod men utredningar och politiska beslut kommer att ligga till grund för hur dessa kommer påverka investeringsplanen framöver. Dessa fokusområden kommer kräva resurser i närtid för att konkretiseras vidare.

Hälsocentraler

Förändringar i demografin i länet samt effekterna av införandet av nära vård kommer att medföra investeringar av strategisk karaktär under planperioden. Framst är det Umeå och Skellefteå med växande stadsdelar.

NUS Högteknologiskt hus

Tidigare utredningar kring tekniktung vård visar att Byggnad 3A inte håller över tid. Begränsningar avseende teknisk försörjning och mindre bra samband med verksamhet som byggts för i Byggnad 10-blocket.

Investeringar MT 2024–2027

Investeringsplan MT	2024	2025	2026	2027	Totalt
Totala investeringar, mkr	175	175	170	170	690
Varav strategiska investeringar	15	20	15	15	65
Varav reinvesteringar	160	155	155	155	625

Investeringsplanen år 2024 för medicinteknisk utrustning uppgår till 175 miljoner kronor varav 155 miljoner kronor avser reinvesteringar och 15 miljoner kronor avser strategiska investeringar. Totalt för planperioden uppgår investeringsutgifterna till 690 miljoner kronor.

Totala anskaffningsvärdet för regionens befintliga medicintekniska utrustning uppgår till cirka 1,6 miljarder kronor. Med en teknisk livslängd på 8–10 år är behovet 150 - 180 miljoner kronor per år för reinvesteringar och till detta kommer beslutade utökningar och strategiska satsningar. För år 2020 var utrustningar till ett inköpsvärde av 700 miljoner kronor äldre än åtta år. Om utrustningar används utanför den avsedda tekniska livslängden leder detta i allmänhet till ökade tekniska driftkostnader och kan också leda till ökad risk för patientsäkerhetsincidenter.

Under år 2023 har arbetet med en ny investeringsprocess fortsatt med bland annat långsiktiga planer för ersättningsanskaffning, vilket under kommande planeringsperiod kommer att kunna medföra bättre standardisering av utrustning och samlade upphandlingsavtal. Med denna samordning kommer reinvesteringarna att i högre grad kunna genomföras enligt ursprunglig tidplan.

Nedan en sammanställning över större investeringsobjekt som ingår i investeringsplanen för åren 2024–2027.

Bild- och funktionsmedicin

- Röntgenangiografisystem
- Röntgenapparater C-bågar
- MR-system, kliniska
- Datortomograf
- SPECT/CT-system

Cancercentrum

- Linjäracceleratorer
- Magnetrontgen (MR)

Laboratoriemedicin

- Digital Patologi
- NGS, DNA sekvensanalysator
- Hematologi
- Odlingsautomation

- Automation Histopatologi
- Automatiserad LC-MS
- Pipetteringsrobot Kromatografi

Kirurgcentrum

- Endoskopiutrustning

Hjärtcentrum

- Coronaangiografi lab
- Hjärt-Lungmaskin
- Röntgengenomlysningsutrustning
- Ventilatorer

Anestesi-operation och intensivvård

- Ventilatorer
- Operationsbord
- Patientpendlar
- Ultraljud

Akutsjukvården

- Ersättning av ambulanser
- Ultraljud

Barn och ungdomscentrum

- Respiratorer
- IVA-sängar
- Ultraljud

Investeringar som berör många verksamheter

- Desinfektions-, sterilutrustning
- Patientövervakningsutrustning
- Ultraljudapparater
- Ventilatorer

Investeringsplanens påverkan på driftkostnader

Planerade investeringar i medicinteknisk utrustning fokuserar framför allt på ersättningsinvesteringar, vilket medför marginell påverkan på driftkostnader. Behovet är dock stort även för expansioner/utökningar i medicinteknisk utrustning, där driftpåverkan är större i form av serviceavtal och reservdelar. Genom att fortsätta reinvestera i utrustning vars tekniska livslängd gått ut ökar chansen att behålla driftkostnaden på en jämn nivå.

Risk- och konsekvensanalys

Behovet av Medicinteknisk utrustning inom hälso- och sjukvården är kanske större än någonsin, bland annat till följd av en åldrande befolkning samt ett ökat vårdbehov. Totalt investeringsbehov för medicinteknisk utrustning uppgår exempelvis för år 2024 till cirka 415 miljoner kronor vilket är betydligt högre än de planerade investeringsutgifterna på 175 miljoner kronor. Den tekniska utvecklingen medför säkrare behandlingsmetoder men även effektiviserade vårdprocesser. En risk med att inte

ersätta gammal utrustning är att driftkostnader kan öka i form av reservdelar och service. En annan risk är att produktionen försämras med ökade kötider som följd, samt att patientsäkerheten riskerar att försämras.

För att behålla Universitetssjukhusstatus krävs även att regionen ligger i framkant avseende modern utrustning och behandlingsmetoder, annars riskeras intäkter och samarbeten gentemot övriga regioner.

Gensekvenseringen inom Laboratoriemedicin är ett exempel som ges hög prioritering både ur patientperspektiv utifrån framtida behov av diagnostik vid genterapi, men även utifrån att behålla spetsforskare inom framförallt ALS-området.

Investeringar IT 2024–2027

Investeringsplan IT	2024	2025	2026	2027	Totalt
Totala investeringar, mkr	70	56	46	25	197
Varav strategiska investeringar	44	30	20	0	94
Varav reinvesteringar/säkerhet	26	26	26	25	103

Investeringar inom IT uppgår för planperioden till totalt 197 miljoner kronor. Av dessa avser 94 miljoner kronor strategiska investeringar medan 103 miljoner kronor avser reinvesteringar.

Under planperioden är det fortsatt fokus på digitalisering av regionens interna arbetsprocesser, ökning i mobilt arbetssätt och invånartjänster. Detta kräver tillsammans med ökat behov av lagringskapacitet, fortsatta investeringar i modernisering av infrastrukturen, framför allt server, nät- och säkerhetskomponenter. Renovering och om- och tillbyggnation av lokaler förväntas under den kommande perioden driva på behovet av modernisering och komplettering av infrastruktur och komponenter kopplade till konferenssystem.

För att skapa förutsättningar för ett långsiktigt och modernt digitalt stöd krävs fortsatt stora plattformsinvesteringar för att möta förändrade och effektivare vårdprocesser. Arbetet med införande av nytt vårdsystem pågår. Framtidens Vårdinformationsstöd kommer under 2024–2027 delvis att bestå av slutbetalningar för nytt kärnsystem, grundimplementation samt tillägg och anpassningar.

Väsentliga förändringar i plan

Jämfört med föregående planperiod innebär denna fokus på mobilitet i kombination med robusthet. Det mobila arbetssättet kommer att ställa ytterligare krav på täckning för såväl mobil- som datakommunikation. Inom området pågår dock en dialog med vår leverantör om att ta kliven in i ”det uppkopplade sjukhuset” genom att söka bidrag från EU där man kan få upp till 75% av kostnaden i bidrag. Vidare sker en ytterligare tyngd på investeringar inom säkerhetsområdet för att möta dagens hotbild.

Vidare har investeringen avseende vårdssystem till viss del förskjutits i tid från 2023 till 2024.

Investeringsplanens påverkan på driftkostnader

Investeringsplanen förväntas ha en positiv nettoeffekt på driftkostnaderna. Investeringarna förväntas långsiktigt skapa förutsättningar för minskade driftkostnader, främst när det gäller personalkostnader och effektivare processer inom regionen. På den underliggande nivån kan investeringarna ge ökade driftkostnader i form av ökade kostnader för support, underhåll och förvaltning. Det nya vårdssystemet accelererar också behovet/kravet på mobilitet med ökat behov av hantering såväl tekniskt som organisatoriskt. De ökade driftkostnaderna beräknas framledes att mötas av minskade kostnader när åldrande system fasas ut och nya arbetssätt införs. Under en övergångsperiod beräknas dock kostnaden för gamla och nya system att överlappa varandra och driftkostnaderna öka. Det innebär en tidsförskjutning innan full effekthemtagning uppnås avseende driftkostnader.

Risk- och konsekvensanalys

För att klara regionens framtida utmaningar och säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi är digitalisering en viktig del när det gäller att hitta nya effektiva processer och arbetssätt som kan öka regionens kostnadseffektivitet men också medverka till ökad kvalitet och service och en god och nära vård för invånarna i regionen. En följd av uteblivna investeringar är ökade driftkostnader och sämre service till regionens vårdtagare och invånare och kan riskera patientsäkerheten. Att kontinuerligt göra reinvesteringar när det gäller infrastrukturen är viktigt för inte riskera kvalitets- och effektivitetsförluster som kan uppstå med infrastruktur som närmar sig slutet av "livscykeln". Samtidigt behöver investeringar göras för att hantera ökade volymer och nya krav som modernt IT-stöd ställer på infrastrukturen. Det gäller främst nät och säkerhet, integrationer samt mobilitet. När det gäller uppskattad utgift för planerade investeringar kan dessa påverkas av förändringar i Hälso-sjukvårdens behov av digitalisering, regionens fastighetsinvesteringar och marknadens utveckling.

En tydlig trend på marknaden är att IT-leverantörer "paketerar" sin försäljning på ett annat sätt än tidigare. Trenden är att erbjuda IT som en tjänst, vilket för oss som kund innebär ett minskat investeringsbehov av IT-produkter, men ökade driftkostnader för att köpa IT som en tjänst. Marknadens utveckling innebär också ett ökat behov av att investera i infrastruktur enligt ovan.

Investeringar Verksamhetsservice 2024–2027

Investeringsplan Verksamhetsservice	2024	2025	2026	2027	Totalt
Totala investeringar, mkr	4	2	2	1	9
Nyinvesteringar	4	2	2	1	9

Verksamhetsservice är sedan 2023 ett nytt investeringsområde inom Region Västerbotten. Exempel på utrustningar som innefattas inom investeringsområdet är bland annat torktumlare, skurmaskiner och tvättmaskiner. Planerade investeringar uppgår totalt till 9 miljoner kronor för åren 2024–2027. Verksamhetsservice har ett löpande behov att investera i nya anläggningstillgångar. Vid nyanläggning och expansion av regionens fastigheter finns även behov av nya investeringar inom fastighetsservice.

Investeringar Hjälpmedel 2024–2027

Investeringsplan Hjälpmedel	2024	2025	2026	2027	Totalt
Totala investeringar, mkr	32	33	34	34	133
Varav strategiska investeringar	0	0	0	0	0
Varav reinvesteringar/säkerhet	32	33	34	34	133

Planerade investeringar uppgår totalt till 133 miljoner kronor för åren 2024 – 2027. Detta innebär en utökning av investeringsutgifterna för åren 2024–2026 med 12 miljoner kronor. Ökningen härleds till ett behov av indexuppräknning, från tidigare nivå om 29 miljoner kronor per år.

Investeringar Regional utveckling 2024–2027

Investeringsplan Regional utveckling	2024	2025	2026	2027	Totalt
Totala investeringar, mkr	1	1	1	1	4
Varav strategiska investeringar	0	0	0	0	0
Varav reinvesteringar/säkerhet	1	1	1	1	4

Totalt uppgår investeringar inom Regional utveckling till totalt fyra miljoner kronor för planperioden. Främst avser det investeringar i konst inom ramen för regionens konstverksamhet. I övrigt ligger i planen löpande reinvesteringar, exempelvis i teknik för filmverksamheten.

Bilaga: Investeringsplan per investeringsområde

Investeringsplan Fastighet 2024–2027, Mkr

Investeringsobjekt Mkr	2024	2025	2026	2027
1. Strategisk investering	447	547	550	568
NUS By 10F	6	21	187	28
Fastighetsåtgärder, anpassningar för investeringar MT-utrustning	10	10	10	10
Lönsamma energieffektiviseringar (LEIF)	10	10	10	10
NUS By 10 CDE, By 4, By 2	164	61		
NUS By 23, ink. anpassning av utflytt		1	21	147
NUS By 3A Hand och Plastik	30	36		
NUS Nytt lab-hus	43	193	17	
Skellefteå, nya vårdbyggnader	113	196	285	348
Strategiska investeringar mindre byggprojekt	20	20	20	20
Skellefteå ny HC				2
NUS By 26 Terapibad				3
NUS – Projekt med en totalprognos under 50 mkr	13			
Skellefteå – Projekt med en totalprognos under 50 mkr	39			
2. Reinvestering	211	131	189	209
Lycksele lasarett By 101 & 109	10	4	29	29
2112125 Skellefteå By 105-106 Yttertak, solceller & ventilationsaggregat	39			
NUS By 6M,6A,6B,5B Anpassning i befintliga hus mot nytt lab-hus			65	131
NUS renovering Hissar (2 hissar/år)	4,0	4,0	4,0	4,0
Reinvesteringar mindre byggprojekt	30	30	30	30

Vindelns FHS	17	22	14	10
NUS By 10B COP2 Operationssalar				1
Reinvesteringar övrigt - Länet	12	17	28	2
Externa – Projekt med en totalprognos under 50 mkr	6			1
NUS – Projekt med en totalprognos under 50 mkr	52	13		
Skellefteå – Projekt med en totalprognos under 50 mkr	12	4	19	1
Lycksele Södra Lappland – Projekt med en totalprognos under 50 mkr	29	37		
3. Säkerhetsrelaterad investering	58	15		
Skellefteå lasarett, By 115, ny reservkraftsanläggning	40			
NUS – Projekt med totalprognos under 50 mkr	8	15		
Skellefteå - Projekt med totalprognos under 50 mkr	8			
Lycksele Södra Lappland – Projekt med totalprognos under 50 mkr	2			
Totalsumma	716	693	739	777

Investeringsplan MT 2024–2027, Mkr

Investeringsobjekt Mkr	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Total investeringsplan 2024–2027
Strategiska investeringar					
Laboratoriemedicin	0	5	5	0	10
BFM	0	10	5	0	15
Ospecificerat	15	5	5	15	40
Totalt strategiska investeringar	15	20	20	15	65
Reinvesteringar					
BFM	40	28	30	6	104
Hjärtcentrum	20	9	10	10	49
Region	8	25	30	45	108
Cancercentrum	0	29	37	0	66
Barn och ungdomscentrum	2	0	0	0	2
Tandvård	8	8	8	10	34
Akutsjukvård	2	5	6	5	18
AnOpIVA	3	11	0	0	14
CFOG	8	7	6	2	23
Laboratoriemedicin	18	10	15	25	68
Medicincentrum	1	1	0	0	2
Ospecificerat	35	15	13	52	115
Neuro-, huvud-, och halscentrum	15	7	0	0	22
Totalt reinvesteringar	160	155	155	155	625
Investeringsplan totalt	175	175	170	170	690

Investeringsplan IT 2024-2027, Mkr

Investeringsobjekt	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Totalt
Strategisk /säkerhet					
Vårdsystem	14	0	0	0	14
Mobilt företagsnät	30	30	20	0	80
Totalt Strategisk /säkerhet	44	30	20	0	94
Reinvestering					
Nät och IT säkerhet	16	16	16	16	64
Videokonferens /AVK	4	3	3	3	13
Server/lagring	5	5	5	5	20
Övriga reinvesteringar < Imkr	1	2	2	1	6
Totalt Reinvestering	26	26	26	25	103
Investeringsplan totalt	70	56	46	25	197